

Teir hava brotið upp úr nýggjum innan skemtileiklistina:

- Hóast teir hava argumentini so hava vit rætt

Umleið 3000 fólk hava eftir stuttari viku sæð skemtisýningina „Pipar & Salt“. Tveir ungligar í Havn standa aftanfýri sýningina, og hava megnað at fáa fólk at reisa seg úr sofuni. Tað gevur evni til umhugsunar

DAGNY JOENSEN

„Fyri tað um menninir hava argumentini, so hava vit rætt“, siga tær báðar Lis og Leila - og vit flenna øll í kyki.

Aftaná hugsar tú, hvussu skemtarnir eru komnir til hesa niðurstøðu. Evnið er álvarsligt, tí undan valinum sendi Kvinnusamskipan Føroya eitt postkort við áheitan til allar føroyskar kvinnur um at velja kvinnur inn á ting, tí óansæð hvønn flokk tær atkvøddu fyri, so vóru tað kvinnurnar, sum stóðu fyri umsorgan og ábyrgd o.s.fr.

Lis og Leila eru nú fólka-ogn, og um okkum dæmar tað ella ikki, so er tað ein dygd, at fáa fólk at flenna at sær sjálvum og góðtaka tað, hóast politiskan lit ella kvinnusjónarmið.

Sjúrði Skaale og Jákup Veyhe hava rættuliga sett dagsskránna í vanliga og

gráa gerandisdegnum, við at halda spegilin speigliga upp fyri rúgvusmiklu áskoðarafjøldini, sum liggur skerfløt í látri, frá tí teir hómast á pallinum. Vit takauttan fyrilit væl ímóti tí, sum teir við sínum sermerkta og beinrakna skemti borðreiða fyri okkum.

Orsøkin til vælumtóktu sýninna - 3000 áskoðarar kunnu ikki hava mistikið seg - er helst, at teir báðir hava fangað tíðarmyndina í føroyum just nú, bæði hjá høgum og lágum. Við at snara myndini út um alt mark, hava teir skapt persónar, sum ikki eru til, men sum vit øll kenna aftur í okkara gerandisdegi.

Tað er djavt og listarliga ein nýskapin innan føroyska leiklist og mentan. Hóast talan bert er um skemti, so er hetta eins rýðningar-mikið á føroyska leikpallinum, sum álvarsligasta dramaleiklist.

Vit hitta hesar gjørdur persónarnar á pallinum, Bøga og Kalla, sum eru HB við-haldsmenn, ein betrivitandi intellektuellan „hvat segði eg“ mann við wisky-glasi-num, yppimannin Ola og heldur tollutu konu hansara Ingeborg, fyri ikki at tala um Simun Tindfjall, sum heldur, at alt er so deiligt, og Lis og Leila, sum ditta sær til at tvíhalda um, at kvinnurnar hava altíð rætt - og ikki at gloyma, Esmar Eysturoy, sum børn flest hava tikið til sín.

Ein mynd av samfelagnum í samfelagnum, sum onkusvegna tekur øll við. Vit sita øll og flenna í kyki eftir okkum sjálvum og halda tað bara vera so frá-lik!

Tað skulu serstakar lista-gávur til at geva áskoðar-unum eina kenslu av til-verunar ótolandi lættleika, tí í veruleikanum er álvara aftan fyri káta skemtið og

garrvillu rørlurnar á palli-num.

Vónandi verður høvi at frætta meir frá Jákup Veyhe og Sjúrða Skaale á palli, tá

stundir og umstøður verða til tað.

DAGNY JOENSEN

Eitt serstakt skemtingar-lyndi hevur ivaleyst fært teir báðar 29 ára gamla Sjúrða Skaalum og 26 ára gamla Jákup Veyhe saman.

Teir hittust í Sjóneikar-húsinum fyrst í 90' unum, tá teir vandu eina ólavsøku-kabarett.

Sjúrður og Jákup hava eisini onnur gerðarmál enn bert at gera gjøldur burtur úr alt og øllum. Teir eru báðir undir útbúgving, og nýta bert fríløturnar til at spæla

sjónleik og gera skemti-sendingar í fríløtum.

Sjúrður Skaale lesur sam-felagsfrøði. Í lestrartíðini og sum liður í útbúgvingini hevur hann búið í Spaniu í eitt ár, og áðrenn hann fór at lesa, var hann háltvannað ár í Suðurameriku.

Sjúrður Skaale hevur eisini gjørt vart við seg í føroyska blaðheiminum, bæði við sínum sjónarmiðum og sum blaðmaður á Dimma-lætting eitt skifti og á Sosialinum av og á seinastu ár-ini.

Hann hevur senast spælt stóran og vælumtóktan leik-lut í leikinum „Götuni“.

Jákup Veyhe lesur heims-speki í Odense, har hann eisini er kirkjusangari. Hetta er gerðarmál sum nógvir studentar hava, og serliga teir, sum ganga á musikkonservatorium.

Hann er mest kendur sum skemtari og sjónleikari í Føroyum. Serliga hevur hann havt týðandi leiklut í grein.

Tað var Esmar Eysturoy leikluturin, sum føroyingar á fyrsta sinni lærdu at kenna í SvF. Tá gjørdur Jákup

Veyhe og Sjúrður Skaale skemtisendingina „Flat á Flatlondum“ saman við øðrum føroyskum studentum í Keypmannahavn. Har vóru m.a. eisini Per Zachariasen og Hans Petur Hansen, sum gingu á Filmslistaskúla-num, og teir stóðu fyri tí tekniska partinum.

Í summarfrítíðini sama ár var trúðurin frá fyrstu sendingunum tikin upp aftur í „Kreppukabarettini“, sum var framfórd í Lærarskúlahøllini.

Hesi tiltøk vóru byrjanin til eitt ávíst slag av skemti, sum var nýtt í Føroyum, og sum nú hevur ment seg og fingið serligt skap. Í 1994 gjørdur Sjúrður og Jákup triggjar sendingar, sum teir kallaði „Pipar & Salt“.

Høvuðspersónarnir væntaðu sær einki serligt um-dømi av hesum, tí skot-bráðið var so stutt. Tá av-tornaði, vóru sendingarnar

Teir tosa um hvat hendir í samfelagnum, og hvussu tað skemtiliga kann snarast. Ein sigur okkurt og hin loft-ar. So verða søgurnar vend-ar og snaraðar til tær fáa eitt skap, men hvør teirra hevur uppfundið teir ymsu persónarnar, vita teir ikki at siga.

Fáa skemtararnir spurn-ingin um leikrit, leikstjórn o.s.fr., so er svarið tað sama.

Hetta er eyðsæð ikki nak-að, sum verður gjørt við handahögv - tað bera væl smíðaðu tekstirnar boð um - men teir siga seg ikki hava nakran boðskap - annað enn at undirhalda og fáa fólk at flenna, hóast ikki slepst undan, at støða verður tikin til ymisk álvarslig mál.

Teir hava t.d. einki ímóti kvinnurørlunum, sum eisini hevur verið góð fyri kvinnurnar í Føroyum, men tá hon av og á verður ov frelst - eitt nú, tá sagt verður at allar kvinnur eru góðar, og

allir menn óndir, so er tað so lætt at gera til skemti.

Tað eru tey mest við-gongdu innan átrúna og po-litik, sum virka láturlig, og tí eru hesi lættari at herma eftir.

Undirhald er manipula-tión, og um „Pipar & Salt“ er eitt slag av villeiðing, sum fær fólk at flenna - so vekjur sýningin eisini evni til eftirtanka, og tað er besta prógv at áskoðararnir taka innihaldið til sín, hóast miseydnast, men hóast Sjúrður Skaale og Jákup Veyhe ikki høvdu væntað at teir kundu rökka vanliga áskoðarunum eins væl á pallinum, sum á skiggja-num í stovuni, so eydnaðist tað kortini.

Tá víkuskiftið er av, verður „Pipar & Salt“ skem-tisýningin koyrd í mælpos-an.

Skemtið er av á hesum sinni, og Jákup Veyhe og Sjúrður Skaale fara til onnur gerðarmál. Hvat teir fara at takast við framfært, er ikki til at fáa uppspurt, men tað verður óivað ikki keðiligt.

Teir fáa fólk at hugsa um annað enn bingo